

Overweging : Eerste Pinksterdag

Heel lang geleden vroeg ik aan leerlingen van groep 8 :

Weten jullie wat we vieren met Pinksteren? Het bleef even stil.

Toen stak Robert die nooit wat zei, omdat hij meestal zal te slapen, zijn hand op. "Wat denk je", vroeg ik een beetje verwonderd dat het juist Robert was. "Begin van het campingseizoen!", riep hij.

Heel de klas barstte in lachten uit.

Maar omdat Robert altijd gezien werd als een dom kind en daarom altijd een beetje aan de rand stond, zei ik :

"Robert, dat heb je mooi gezegd!" Heel de klas werd stil.

"Met Pinksteren begint overal het recreatieseizoen. Recreatie betekent: opnieuw scheppen. Herschepping. Vernieuwing. Op adem komen.

Je een ander, beter mens voelen.

Als je op een camping rondloopt, dan heerst daar altijd een goede sfeer, een goede geest. Mensen zijn vriendelijk voor elkaar, gastvrij en behulpzaam, iedereen praat met elkaar als vrienden, de kinderen spelen en de ouders zitten met de burens te praten en te drinken. Op een camping leef je zoals eigenlijk ook in het dagelijks leven zou willen. Er heerst dan een goede geest".

De klas vond het een aanvaardbaar verhaal. Nu komt het....

Een paar weken later werd op zaterdag het Vormsel toegediend aan groep 8.

Ik kwam Robert toevallig op straat tegen. "Tot vanavond", riep ik .

Hij riep terug: "Ik kom vanavond niet, want we gaan naar de camping".

Recreatie! Herschepping. Johannes vertelt het zo. De leerlingen zijn bang. Ze voelen zich helemaal verloren nu Jezus niet meer in hun midden is. Ieder zit voor zich uit te somberen. Het ergste is: ze hebben Jezus in de steek gelaten, zelfs verloochend.

Toen Hij hen nodig had, waren ze er niet. Maar dan ineens: een nieuw begin! Hij komt in hun midden. Herkenbaar en toch heel anders.

Verrezen... vernieuwd...vergeestelijkt! Ze zien Hem ineens in zijn volle werkelijkheid: een mens die vol is van Gods liefde, vrede en vergevingsgezindheid. Hij komt in hun midden om hen de wereld in te sturen. Hij geeft ze eenzelfde zending mee als die Hij zelf had toen Hij weldoende rondtrok: genezend, begripvol, barmhartig, vergevend.

Hij at bij mensen thuis. En op het strand bij het meer met duizendtallen.

Hij liet mensen uit verlammingen recht opstaan en voor doven had hij een goed woord over. "Je mag er zijn". Waar mensen in zonden vast zaten en zich verloren voelden zei Hij : "wordt nieuw en je hoort erbij".

Jezus de Verrezen Heer verwijt zijn leerlingen niets. Hij vergeeft ze. Hij maakt hen nieuw. Hij zendt hen de wereld in met de opdracht: vergeef de mensen die vastzitten in hun beperktheden en hun tekorten. Ook zelfs hun misdaden.

Gun iedere mens de mogelijkheid van een nieuw begin.

Hij blaast over hen: Ontvang de heilige Geest. Mens, laat je herscheppen! Waai mee op de adem, de levensgeest die jou nieuw maakt. Word de mens zoals ik jou in oorsprong geschapen heb: zacht, mild en goed.

Het verhaal uit Handelingen is niet wezenlijk anders. Geen zachte adem maar een flinke storm die de apostelen het huis uit jagen, de wereld in.

Wèg uit de beslotenheid van de muren. De muren tussen mensen moeten vallen. De mensen kunnen één van geest en één van taal worden als ze de verfrissende wind van de Geest over zich laten komen en niet achter een muurtje weg kruipen.

We hoorden zeventien namen van volkeren. Dat heeft Lucas met overleg gedaan. Zeven en ook tien zijn getallen van volheid. Zeven maal zeven is 49 .

De volgende dag is de vijftigste: de dag van de volheid, Pinksteren. Maar ook zeven maal tien: zeventig. In de bijbel is zeventig het getal om alle volkeren aan te duiden.

Lucas zegt hiermee: De tijd is vol; alle mensen mogen mee doen; heel de schepping wordt nieuw. Maar..... die vernieuwing is niet automatisch.

Die vernieuwing vraagt getuigenis en daadkracht.

Vernieuwing van de wereld is de opdracht die de Verrezen Heer ons geeft.

Ieder van ons wordt door de Geest aangeraakt en samen vormen wij een éénheid van broederschap en zusterschap. Eén lichaam; samen Gods Volk.

De Geest vraagt ons om barmhartig te zijn. Een warm hart te hebben voor mensen die in de kou staan. Of ze nu Nederlander, Nigeriaan of Syriër zijn: iedereen heeft recht op een bed, een bad en brood.

De Geest vraagt ons elkaar te troosten. Graag iets meer dan een oppervlakkig: hoe gaat het? En dan gelijk doorlopen. Geven we elkaar genezende aandacht? Staan we stil bij wat een ander voelt?

De Geest vraagt om een nieuwe taal: misschien een taal zonder woorden maar wel de taal van een liefdevol gebaar waardoor een vreemdeling voelt: ik mag hier zijn; ik ben welkom.

De Geest vraagt ons heel persoonlijk: weet jij nog wat God van jou wil? Leef jij nog in het voetspoor van Jezus die jouw enige Heer is?

De Geest vraagt niet hoe vaak je op zondagen naar de kerk gaat.

Hij vraagt je wel: wil je als gedoopt en gevormd christen bij de kerk als lichaam van Christus in deze wereld horen? Bij die mensen die het helende en genezende werk van Jezus voortzetten?

Pinksteren vraagt ons om achter onze muren vandaan te komen, om mensen te ontmoeten en hen uit te nodigen: zullen we samen werken aan eenheid in ons land en in heel de wereld? Ons verscheurd en verdeeld land waarin de rechtsorde zo openlijk wordt aangetast, heeft mensen van de kerk nodig om liefde te leren voor mensen uit alle volkeren en talen. Wensen we elkaar de Geest van Pinksteren toe.

Overweging op Tweede Pinksterdag 2026

Paus Paulus VI gaf aan Maria de titel 'Moeder van de Kerk'.

Paus Franciscus heeft dit nieuwe feest Maria, moeder van de kerk, ingesteld op Tweede Pinksterdag. Het was op Pinksteren dat de Geest kwam over de elf leerlingen en moeder Maria.

De theologie en ook de liturgie hebben een eigen manier van spreken.

Ze spreken de taal van de gelijkenissen: het is met Maria als.....

Het gaat om de taal van de verbeelding. Die verbeelding drukt een werkelijkheid uit die je niet in gewone woorden kunt bevatten.

Wat kan de nieuwe titel Maria Moeder van de kerk betekenen?

Maria is niet onze natuurlijke moeder die ons gedragen heeft.

Ze is áls onze moeder. Ze is moeder op een dieper niveau.

Voor alles is zij de Moeder van ons geloofsleven. Zij gaat ons in geloven voor.

Maria zei tegen de engel: Mij geschiede naar uw woord. In dit geloof heeft zij ontvangen van de Heilige Geest. Toen pas werd zij moeder van Jezus.

Maria gelóófde en vertrouwde op Gods belofte nog voordat zij het kind Jezus in haar schoot ontving. Daarmee is Maria de eerste van alle gelovigen, zij is de eerste die in Jezus geloofde. Met haar begint de kerk, de gemeenschap van gelovigen.

Onder het kruis van Jezus stond Maria, de eerste en meest trouwe gelovige samen met Johannes, de enige van de leerlingen die Jezus gevolgd hadden op zijn kruisweg. Vanaf het kruis vertrouwt Jezus de zorg óver Johannes toe aan zijn moede Maria.

Zij zal voor hem, de andere leerlingen, voor de mensen die door de leerlingen in Jezus gaan geloven, als een zorgzame, waakzame, troostende, liefdevolle moeder zijn. Onder het kruis is zij ook onze moeder geworden. De moeder van de kerk waartoe wij behoren als gedoopte en gevormde gelovigen.

Ook vraagt Jezus van Johannes Maria als moeder te aanvaarden.

Aanvaarden met eerbied, met liefde, met genegenheid zoals Jezus zelf van zijn moeder hield. Zo kunnen Jezus' leerlingen dat ook gaan doen.

De kerk is vervuld van eerbied en genegenheid voor Maria, de eerste en trouwste gelovige.

De apostelen die rond Maria verzameld zijn vormen de kern van de kerkgemeenschap die op het Pinksterfeest aan de wereld geschonken wordt.

De kerk is dus allereerst een geloofsgemeenschap die zich sterken kan aan het geloof van Maria, de eerste van alle gelovigen.

De kerk is een geschenk van de gekruisigde Jezus aan de wereld.

De kerk maakt de wederzijdse zorgzaamheid die stervende Jezus vroeg van zijn moeder en de leerlingen, in deze wereld waar.

Zo kan en wil de kerk verzameld rond Maria, troost zijn voor bedroefden en noodlijdenden, steun in de strijd om gerechtigheid en vrede, teken van barmhartigheid en mildheid.

We mogen alles, denk ik van Maria verwachten, als we haar eren om wie ze is: gezegende en uitverkorene van God, draagster en schenkster van Gods Zoon aan onze wereld. Misschien kunnen we moeder Maria zien als onze zuster in het geloof. Geloven met Maria brengt ons het dichtst bij God. Amen.

Pastor Tom Buitendijk o.carm.